

> Retouradres Postbus 30945 2500 GX Den Haag

Colleges van B&W
Colleges van Gedeputeerde Staten

Gemeente Haarlemmermeer	
?	
Datum: - 4 FEB 2009	
Briefnr.: 001 5950	
Afschrift aan:	Afgedaan (paraaf)

circulaire

Directoraat-Generaal
Milieu

Directie Risicobeleid

Rijnstraat 8
Postbus 30945
2500 GX Den Haag
Interne postcode 645
www.vrom.nl

Contactpersoon

T 070 339 37 93
F 070 339 12 86
secretariaat.risicobeleid
@minvrom.nl

Datum

30 januari 2009

Kenmerk

DGM\RB\2008096823

Inleiding

Al sinds de jaren zeventig wordt veiligheidsbeleid gevoerd rondom anorganische meststoffen. De gevaarsaspecten van anorganische meststoffen kunnen, afhankelijk van de eigenschappen van een specifieke meststof, betrekking hebben op het vrijkomen van toxische verbrandingsproducten in geval van brand, of op het gevaar van detonatie.

In 2007 is dit veiligheidsbeleid op een aantal terreinen geactualiseerd en uitgebreid. Ik geef u hieronder een korte samenvatting van de verschillende activiteiten.

Op 13 september 2007 heb ik gezamenlijk met bedrijfsleven het zogenaamde security covenant kunstmest ondertekend. Dit covenant is erop gericht om te voorkomen dat bepaalde soorten meststoffen voor andere doeleinden worden gebruikt dan waarvoor ze op de markt zijn gebracht.

Ook is in oktober 2007 een publicatie in de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS) verschenen rondom de veilige opslag van meststoffen, PGS 7, "opslag van vaste minerale anorganische meststoffen".

In PGS 7 is de stand der techniek beschreven voor het realiseren van een veilige opslag (arbeidsveiligheid, brandveiligheid, milieuveiligheid, security-aspecten) en

worden meststoffen ingedeeld naar de verschillende gevaarsaspecten (meststoffen Groep 1 t/m 4). De publicatie betreft een actualisatie van eerdere richtlijnen. Deze publicatie wordt gebruikt in het kader van de vergunningverlening Wet milieubeheer en bij het toezicht op de arbeidsomstandighedenwetgeving.

Directoraat-Generaal
Milieu
Directie Risicobeeld

De externe veiligheidsaspecten van nitraathoudende kunstmeststoffen als het gaat om het ontstaan van toxische verbrandingsproducten zijn vastgelegd in een wijziging van de Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen (de zogenaamde Revi II). Deze wijziging is op 1 januari 2008 in werking getreden. In deze Regeling gaat het om de zogenaamde meststoffen van Groep 2 conform de indeling van PGS 7.

De externe veiligheidsaspecten van nitraathoudende kunstmeststoffen die kunnen detoneren en dan met name de relatie met de ruimtelijke ordening, zijn nog niet in volle omvang geregeld. Het gaat hierbij om de zogenaamde meststoffen van Groep 4 conform de indeling van PGS 7. In deze circulaire wordt het externe veiligheidsbeleid voor deze meststoffen vastgelegd.

Toepassingsgebied circulaire

Meststoffen van Groep 4 worden in Nederland op beperkte schaal geproduceerd. Het gaat om enkele grote kunstmestfabrikanten en om enkele bedrijven die zich met het mengen ("blenden") bezighouden en die daarvoor over een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer beschikken. Op grond van een inventarisatie van de VROM-inspectie is sprake van minder dan vijf locaties in Nederland.

Deze circulaire is van toepassing op inrichtingen waar meer dan 50 kg meststoffen van Groep 4 aanwezig zijn. Deze hoeveelheid stemt overeen met de ondergrens die in PGS 7 is gehanteerd voor deze groep meststoffen.

Samenhang met circulaire opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik

Op 19 juli 2006 is de circulaire opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik (kenmerk EV/2006268085) door de toenmalige Staatssecretaris van VROM aan bevoegde gezagen gezonden. In deze circulaire is het externe veiligheidsbeleid, inclusief de relatie met de ruimtelijke ordening, voor explosieven voor civiel gebruik kenbaar gemaakt.

In de circulaire wordt voor ontplofbare stoffen een systeem van veiligheidszones gehanteerd, de zogenaamde A-, B- en C-zone. Voor elke van deze zones is aangegeven welk soort objecten niet zijn toegestaan binnen de zone. Dit systeem wordt de effectgerichte benadering genoemd.

In het externe veiligheidsbeleid voor meststoffen Groep 4 moet worden aangesloten bij deze circulaire. Op de specifieke punten wordt hieronder nader ingegaan.

Effectafstanden ammoniumnitraathoudende producten Groep 4

De ammoniumnitraathoudende producten van Groep 4 betreffen de stoffen die kunnen detoneren onder de voorgeschreven proefcondities (Verordening EG nr. 2003/2003). In PGS 7 worden deze stoffen aangeduid als producten behorende tot groep 4 (UN nummers 2067 of 19 42, oude aanduiding "A1-meststoffen"). Er zijn in Nederland slechts enkele bedrijven die vergunning hebben voor productie, opslag of distributie van deze stoffen.

In het externe veiligheidsbeleid worden deze stoffen beschouwd als explosieven. Zoals reeds is toegelicht in de circulaire opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik, geldt voor explosieven een effectbenadering in plaats van een risicobenadering.

De effectafstanden voor deze meststoffen waren al sinds de jaren negentig opgenomen in CPR 1 (en in de ongewijzigde uitgave uit 2005 van PGS 7). In de nieuwe PGS 7 van oktober 2007 zijn geen externe veiligheidsafstanden opgenomen omdat de afstanden opnieuw beoordeeld dienden te worden door TNO én het bovendien meer opportuun is deze afstanden vast te leggen in een circulaire (in aanvulling op de circulaire opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik).

TNO heeft op verzoek van het Ministerie van VROM in 2007 een advies gegeven over formules en aannames voor het bepalen van minimum afstanden voor meststoffen Groep 4. TNO is van mening dat, gebaseerd op de berekeningen aan explosies en ervaringen uit experimenten, voor de effectbepaling van meststoffen Groep 4 een TNT-equivalentie tussen 10 % en 20 % kan worden aangenomen. Op basis van deze informatie is een herberekening gemaakt van de eerdere (destijds in CPR 1 vastgelegde) afstanden. Voor deze berekening is een gemiddelde TNT-equivalentie van 15 % gebruikt en zoals verwacht neemt de minimumafstand af bij deze TNT-equivalentie. De nieuwe afstanden zijn opgenomen in tabel 1. Omdat PGS 7 een ondergrens hanteert van 50 kg, geldt voor hoeveelheden kleiner dan 50 kg geen minimum afstand. Ook wordt nu in deze tabel de gangbare terminologie met betrekking tot te beschermen objecten (kwetsbaar en beperkt kwetsbaar) gehanteerd.

Tabel 1: Minimum afstand van opslageenheden meststof Groep 4 tot (beperkt) kwetsbare objecten.

Hoeveelheid meststof Groep 4 [kg]	Minimumafstand tot (beperkt) kwetsbare objecten [m]
50 - 75	130

Hoeveelheid meststof Groep 4 [kg]	Minimumafstand tot (beperkt) kwetsbare objecten [m]
75 - 150	212
150 - 500	270
500 - 1.000	270
1.000 - 2.000	270
2.000 - 5.000	270
5.000 - 10.000	270
10.000 - 20.000	301
20.000 - 50.000	434
50.000 - 500.000	936
500.000 - 2.500.000	1.600

De afstanden in bovenstaande tabel 1 zijn de afstanden die behoren bij de B-zone (veiligheidszone als bedoeld in de circulaire opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik). De afstand van de A-zone is 2/3 van de B-zone; de afstand van de C-zone is 2 maal de B-zone. De genoemde afstanden kunnen worden verkort indien op basis van kennisdocumenten of berekeningen van kennisinstellingen bepaalde fysieke maatregelen om de effecten te beperken, in de milieuvergunning worden voorgeschreven.

In verband met het voorkomen van domino-effecten moet ook binnen de inrichting rekening worden gehouden met minimaal aan te houden afstanden tussen opslageenheden onderling. Deze aan te houden afstanden zijn opgenomen in PGS 7.

Milieuvergunning

In de milieuvergunning voor de opslag van kunstmeststoffen Groep 4 dient de maximale hoeveelheid, de omvang en onderlinge afstanden van de opslageenheden en eventuele fysieke effectbeperkende maatregelen te worden vastgelegd. Op grond van die gegevens kunnen de maximale effectafstanden rond zo'n opslag worden bepaald.

Bestemmingsplannen

Om te voorkomen dat binnen de veiligheidszones bebouwing verrijst die strijdig is met de beperkingen van die veiligheidszones, verdient het ook voor opslagplaatsen van kunstmeststoffen groep 4 aanbeveling om het bestemmingsplan te wijzigen door het opnemen van de veiligheidsafstanden (de A-, B- en C-zones) inclusief de beperkingen die daarvoor gelden.

Wanneer het bevoegd gezag voor de Wet milieubeheer een ander bestuursorgaan is dan het bevoegd gezag voor de ruimtelijke ordening, is een goede afstemming tussen beide bestuursorganen van groot belang.

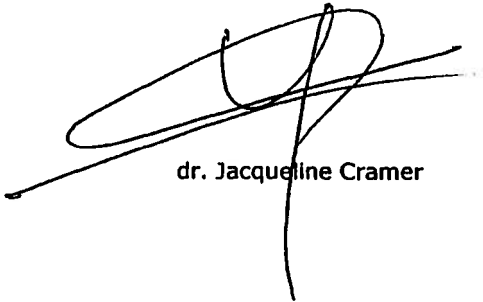
Verzoek

Indien er binnen de grenzen van uw gemeente of provincie opslag van meststoffen groep 4 plaatsvindt, verzoek ik u de gegevens uit deze brief in samenhang met de genoemde circulaire uit 2006 (circulaire opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik) te gebruiken bij vergunningverlening in het kader van de Wet milieubeheer en bij besluitvorming in het kader van de Wro dan wel op grond van overgangsrecht van de WRO.

**Directoraat-Generaal
Milieu**
Directie Risicobeleid

Daarnaast vraag ik u, aan de hand van genoemde circulaire, na te gaan of de veiligheidssituatie van bestaande opslagplaatsen binnen uw gemeente of provincie voldoende is. Wanneer dat niet het geval is verzoek ik u waar nodig corrigerende maatregelen te nemen. In paragraaf 5.2 van de circulaire uit 2006 wordt uiteengezet op welke wijze dit kan geschieden.

De minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,

dr. Jacqueline Cramer

